

Torah from Around the World

*Maak mij, Eeuwige, met uw wegen vertrouwd,
leer mij uw paden te gaan.*

Tehilliem 25: 2

Sjabbat Ki Tawo, 13 september 2025/ 20 elloel 5785

Dewariem/Deuteronomium 28: 1 - 69, 29: 1 - 8; Tanach blz. 405 - 410.

Haftara: Jesaja 60: 1 - 22; Tanach blz. 902 - 904.

Vertaler: Paula Reisner

Coördinatie: Harry Polak

Commentaar: ***rabbijn Burton L. Visotzky, Jewish Theological Seminary***

[Oorspronkelijke Engelse tekst](#)

Use the link to read or listen to the original text in English.

Tel je zegeningen

Ki Tawo is een sidra met drie interessante aspecten. Ten eerste zijn er de vloeken en verwensingen waarmee God het Joodse volk bedreigt als we Gods wil niet uitvoeren. Zoals we gewoonlijk doen wanneer we de Tora in sjoel lezen, gaan we snel en stilletjes door de angstaanjagende passages heen.

Ten tweede is ons geboden onze eerste vruchten naar de Tempel in Jeruzalem te brengen zodra we het land bewoond hebben. En vervolgens is ons opgedragen die aan de priester te offeren als erkenning van Gods weldadigheid.

Wanneer we dat doen, reciteren we een vaste gebedstekst, ongetwijfeld in belang versterkt door de vele generaties voor ons in de rij die precies dezelfde woorden reciteren als de priester hen aanspoort. "Zeg mij na...", zegt hij.

"*Arami oved avi*—Mijn vader was een zwervende Arameeër." [Devarim/Deut. 26: 5]

Deze *paseek* en de bijbehorende betekenis zouden bekend moeten zijn, want de passage uit onze sidra "*Arami oved avi* - Mijn vader was een zwervende Arameeër" vormt de kern van de Pesach-Haggada. Op de sederavond zingen we in Joodse huizen deze verzen om ons eraan te herinneren dat God ons met sterke hand en uitgestrekte arm uit Egypte heeft geleid.

Ik ben ervan overtuigd dat wij op de sederavond juist deze p'soekim uit Devarim zeggen in plaats van het verhaal uit het boek Sjemot/Exodus, omdat onze geleerden dachten dat de meeste Joden deze p'soekim - nadat ze die gehoord en geciteerd hadden terwijl ze in een lange rij bij de Tempel in Jeruzalem stonden - uit hun hoofd zouden kennen en ze bij Pesach zouden kunnen reciteren.

Natuurlijk werkte dit alleen voor de generatie of twee na de verwoesting van de Tempel in Jeruzalem in 70 van de gewone jaartelling, die daadwerkelijk in de rij stonden en de liturgische tekst hoorden. Bovendien vereist het dat iedereen die het tijdens Pesach reciteert (zelfs nu) gemakshalve het deel van onze sidra negeert dat voorschrijft dat deze p'soekim samen met de priester moeten worden geciteerd ("zeg mij na...") bij het brengen van de eerste vruchten.

Eerste vruchten?! Maar die eerste vruchten brengen we toch voor Sjavoet en níet voor Pesach? Inderdaad, ja. Maar onze geleerden hebben deze liturgie wijselijk hergebruikt en op de sederavond toegepast, omdat de mensen die uit hun hoofd kenden. (Dit gebeurde voordat er een Maxwell House Haggada* voor iedereen aan tafel was.)

"*Arami oved avi*—Mijn vader was een zwervende Arameeër" [Devarim/Deut. 26:5]. Een van mijn studenten vertaalde deze *paseek* correct en nauwkeurig: "Mijn voorvader was een Syrische vluchteling."

Door deze vertaling zouden we allemaal een schok van herkenning moeten ervaren. Ja, wij Joden waren ooit vluchtelingen - en nog niet eens zo heel lang geleden. En er zijn weer Syrische vluchtelingen. En, om eerlijk te zijn, er zijn ook Oekraïense vluchtelingen.

Een van onze fantastische nieuwe rabbijnen, die pas afgelopen maand mei haar *s'micha* heeft gekregen, is een Oekraïense vluchteling. Een deel van haar rabbinaat wordt ingezet om de Oekraïners te helpen zichzelf te verdedigen tegen de Russische invasie.

Misschien kunnen we leren dat de mitswa, de oproep tot actie in deze *paseek* in de sidra van deze week, is: mijn voorouder was een vluchteling, en dus ben ik verplicht om andere vluchtelingen te helpen.

Wij Joden, veilig in ons eigen land, erkennen door het opsommen van de lotgevallen van onze eigen geschiedenis dat vluchteling-zijn actie vereist ten behoeve van anderen. Verder moeten we dankbaar zijn voor het land waarin we nu leven, of het nu de VS of elders buiten of ín Israël is. Net zoals de Russische vluchteling Irving Berlin schreef: "God zegene Amerika"

van "de bergen tot de prairies tot de oceanen wit van schuim", laat de sidra ons zingen over ons "land dat overvloedig van melk en honing" [Devarim/Deut. 31: 20].

Dat brengt me bij het derde deel van de sidra dat ik interessant vind. De Tora-lezing gebiedt ons: "Daarna mag u, samen met de Leviëten en de vreemdelingen die bij u wonen, een feestmaal houden met al het goede dat u en uw familie van hem hebben ontvangen." [Devarim/Deut. 26: 11]. Ki Tavo staat tjokvol met de zegeningen die God het Joodse volk gaf tijdens onze omzwervingen in de woestijn en die we verwachtten voor onze kolonisatie van het land. Wanneer we daar aankomen en de eerste vruchten plukken op Sjavoet, herinneren we ons dat we ooit vluchtelingen waren en danken we God nu voor de overvloed die we hebben. En wanneer we Pesach vieren, herinneren we ons dat we vluchtelingen waren en danken we God opnieuw voor de overvloed.

Maar dankbaarheid moet leiden tot actie ten behoeve van anderen. Zo niet, dan lijkt onze dankbaarheid aan God hol, misschien zelfs egoïstisch. Maar wanneer de erkenning van Gods zegeningen ons ertoe brengt om verder te kijken dan onszelf: naar onze Joodse gemeenschap en naar hen die buiten de Joodse gemeenschap staan - naar allen die hongerlijden en in nood zijn, naar allen die immigrant zijn en hulp nodig hebben, naar allen die nu staan waar wij ooit stonden - dan kunnen onze zegeningen een onmetelijke beloning met zich meebrengen.

Zoals de grote componist uit de twintigste eeuw, Israel Beilin, schreef in - dat weet ik zeker - zijn commentaar op onze sidra Ki Tavo zou zijn geweest:

*Als je je zorgen maakt en niet kunt slapen
Tel dan gewoon je zegeningen in plaats van schapen
En je zult in slaap vallen terwijl je je zegeningen telt*

Ik vermoed dat Ki Tavo Beilins bar mitswa-parsje was. We kennen hem natuurlijk nog onder zijn artiestennaam, Irving Berlin, die ik eerder al citeerde.

Het is aan ieder van ons om de vloeken te vermijden, de verdeeldheid en haat te onderdrukken die ons als individu en als volk teisteren. Wanneer we de zegeningen die God ons heeft geschonken, tellen en omarmen en er vervolgens naar handelen, kunnen we de belofte van onze sidra [Devarim/Deut. 26: 19] vervullen: "Hij zal u hoog verheffen boven alle volken die hij geschapen heeft."

*Noot vertaler: deze laatstgenoemde Haggada is de bekendste en meest gebruikte Haggada in Amerikaanse gezinnen.